

**ג'רסות**  
 נדבה אחת דכתיב – והא כתיב ויאמר במתי"ל: נדבה אחת והא כתיב ויאמר ובכתי"מ: נדבה אחת ויאמר.  
 ר"ח בשם – מזמרות וגו' בהתנח"א מחק מילים אלו.  
**מזמרות וגו' בכתי"מ:**  
 מזמרות מורקות וגו' קשו קראי אהדדי לא קשיא כאן שגבו והותירו כאן שגבו ולא הותירו ואמ' כי לעושי המלאכה יתנהו וחזקו בו בית ה'.

ומביאים כי לעומת דעה זו תני דבי [שנויה ברייתא מבית מדרשו] של ר' ישמעאל: ארון אחד עבור נדבה אחת בלבד עשה יהודיע, דכתיב [שנאמר] "ויאמר המלך ויעשו ארון אחד" (דברי הימים ב כד, ח), הרי מפורש בכתוב שעשה יהודיע רק ארון אחד, ומסתבר אפוא שזהו ארון הנזכר בכתוב "ויתנהו בהיכל בית ה' ויקב חור בדלתו" (מלכים ב יב, י). ומקשים: והא דכתיב [ומה שנאמר] "ויאמר המלך ויעשו ארון אחד ויתנהו בשער בית ה' חוצה" (דברי הימים ב כד, ח), והרי שהיה ארון נוסף אשר היה מונח מחוץ לבית המקדש ("בשער בית ה' חוצה")! אמר רב חונא: רק ארון אחד היה, ובתחילה היה בהוראתו של יהודיע בתוך המקדש, ואולם לאחר מכן הורה להניחו מחוץ למקדש מפני הטמאים (טמאי מת וטמאי שרץ) שאינם יכולים להיכנס למקדש, כדי שיוכלו להביא את הכסף לנדבה. ר' חנינא בשם ר' יוסף מכריע ואומר: שתי נדבות היו במקדש. וההוכחה לדבר היא ממה שנאמר במלכים "אך לא יעשה בית ה' ספות כסף מזמרות מורקות חצוצרות כל כלי זהב וכלי כסף מן הכסף המובא בית ה' כי לעושי המלאכה יתנוהו וחזקו בו את בית ה'", "וחזקו בו את בית ה'" – לבדק הבית ולא לעשיית כלי שרת. ומכאן שהכתוב בדברי הימים העוסק בעשיית הכלים ("וככלותם הביאו לפני המלך ויהודיע את שאר הכסף ויעשהו כלים לבית ה' כלי שרת". דברי הימים ב כד, יד) מרבר בנדבה אחרת ובארון אחר, והרי שהיו שני ארונות.

**תני דבי רבי ישמעאל: נדבה אחת. דכתיב "ויאמר המלך ויעשו ארון אחד ויתנהו בהיכל בית ה' ויקב חור בדלתו". והא דכתיב "ויאמר המלך ויעשו ארון אחד ויתנהו בשער בית ה' חוצה"!**  
**אמר רב חונא: רק ארון אחד היה, ובתחילה היה בהוראתו של יהודיע בתוך המקדש, ואולם לאחר מכן הורה להניחו מחוץ למקדש מפני הטמאים (טמאי מת וטמאי שרץ) שאינם יכולים להיכנס למקדש, כדי שיוכלו להביא את הכסף לנדבה. ר' חנינא בשם ר' יוסף מכריע ואומר: שתי נדבות היו במקדש. וההוכחה לדבר היא ממה שנאמר במלכים "אך לא יעשה בית ה' ספות כסף מזמרות מורקות חצוצרות כל כלי זהב וכלי כסף מן הכסף המובא בית ה' כי לעושי המלאכה יתנוהו וחזקו בו את בית ה'", "וחזקו בו את בית ה'" – לבדק הבית ולא לעשיית כלי שרת. ומכאן שהכתוב בדברי הימים העוסק בעשיית הכלים ("וככלותם הביאו לפני המלך ויהודיע את שאר הכסף ויעשהו כלים לבית ה' כלי שרת". דברי הימים ב כד, יד) מרבר בנדבה אחרת ובארון אחר, והרי שהיו שני ארונות.**

**הדרן עלך פרק שלשה עשר שופרות**

**קרבן העדה**  
**מפני הטמאין** – לעולם נדבה אחת היתה, אלא שיהודיע נתנו בפנים, אבל המלך אמר שיתנהו בחוץ כדי שיוכלו גם הטמאים, דהיינו טמאי מת ושרץ, ליתן לתוכו, שהם מותרים לבא במחנה ליה. **על שם וכו'** – כלומר, על כרחך לומר דשתי נדבות היו, דבמלכים כתיב "אך לא יעשה בית ה' ספות מזמרות וכו' מן הכסף המובא בית ה'". ובדברי הימים כתיב "וככלותם וגו' את שאר הכסף ויעשהו כלי שרת". אלא ודאי דשתי נדבות היו, ומן הכסף המובא בית ה', והיינו הנדבה הכתובה במלכים, לא נעשו כלי שרת, אבל מנדבה הכתובה בדברי הימים, והיא ניתנה חוץ לבית ה', ממנה עשו כלי שרת. הכי גרסינן: **ספות כסף וכו'** – מן כסף המובא בית ה'. הדרן עלך פרק שלשה עשר שופרות

**תקליף הדתיך**

**נדבה אחת מאי ככלותם** – כלומר, הך קרא ד"ככלותם" דכתיב ביה "ויעשהו כלים לבית ה'". **לאחר שהותירו** – ודריש: "שאר הכסף" – המותר ממה שגבו לבדק הבית עשו כלי שרת. דלב בית דין מתנה עליהן, והוא כאוקימתא דבבלי שם. **וקשיא על דר"י** – דאמר נדבה אחת. **בשער בית ה'** דשני נדבות היו. ומשני: דלעולם אחת היתה, והשני היה מפני הטמאים שאסורין ליכנס. ולכן נתנו להארון חוצה, שיתנו שם. הדרן עלך פרק שלשה עשר שופרות



קרבן העדה

ומשני: תנאי בית דין הוא על המותרות שיקרבו עולות – אף על גב דמותרות הטאת הן הכי נמי תנאי בית דין הוא שיקרבו עולות. ופרקי: האשה הזאת שהביאה המעות הללו במה תתכפר – כלומר, שמה מקיני חובה נפלו, ובמה תתכפר? שהרי לא הקריבה חטאתה.

ומשני: תנאי בית דין הוא: המספק את הקיני מספק את הפסולות – ואף זו מן הפסולות היא, וצריך המספק קינין ליתן קינין כפי המעות הנמצאים. ושוחרטן חטאת על הספק, ודעתה חטאת העוף באה על הספק, ואינה נאכלת. ופרקי: לא צורכה – וכי לא היה צריך לתנא לשנות נמי בין קטורת לעצים ובין לבונה לזהב לכפרות, מה דינא. ומשני: ותנייה כסיפא – כבר תנא כסיפא: זה הכלל הולכין אחר הקרוב וכו'. ומריבין הכל ב"ה הכלל, ומיהו, הנן דתני איצטריך לאשמעינן שום חידוש, כדשנינו.

הלכה ב משנה ג עולם מעשר

– אפילו כל השנה כולה. לפי שעוליה רגלים אינן מספיקין להוציא כל מעשר שני שלמה ברגלים, ומניחין אותן לקרוביהם או לאחוביהן בטובת הנאה, והן אוכלין אותן בקדושתן. ועיקר אכילת מעות מעשר – שלמים היו מביאין מהן, המלך לוקחין מהן בהמות. ובאין על גב דאיכא למימר שמה מן המוכרין נפלו ונתחללו כבר, כיון דלוקחין הוה רובא, שהרי כמה אנשים לוקחים מתגר אחד – אמרי דלוקחין הן הלא נתחללו, והרי הן מעשר. בהר הבית חולין – ואפילו ברגל, שרוב מעות שולדי בני אדם אז הן של מעשר. אפילו הכי הוה חולין, דאולינן בתר רובא דשנתא, ואימור מקמי רגל נפיל. בירושלם – שלא בשוק הבהמות. בשעת הרגל הכל מעשר – ולא אולינן בתר רוב שנתא, לפי ששוקי ירושלים עשוי להתכבד בכל יום, ואו נפל מקודם – כבר נמצא. אבל הר הבית לא היה עשוי להתכבד, לפי שהוא גבוה והרוח מכבד ומסיר כל האבק. וגם אין אדם רשאי ליכנס לחר הבית באבק שברגליו, לפיכך אין אבק מצוי שם. איברים עולות – כיון שמנות כדרך התנות המפורשות בעולות, ידוע שהן של עולות. והתיבות הטאות דאין אולינן בעודה אלא חטאות ואשמות. בירושלם זבחי שלמים – דרוב בשר הנאכל בירושלם הוה שלמים. זה זה – בין שנמצא בעודה בין שנמצא בירושלם – תעובר צורתו, לפי שנפסל בהיסח הדעת אסורין באכילה. ואין לזולל בהן ולשרפן עד שיפסלו בודאי, הלכך טעונין עיבור צורה, והיינו שיפסלו בנותח. ועבור צורה דשלמים עד יום השלישי. נמצא בגבולין – בערי ישראל. איברים נבילות – שכן דרך שוחטין הנבילות לאיברים ומשליכין ברחובות שיאכלוהו הכלבים. והתיבות מותרין – שאין דרך לחתוך לחתיכות קטנות אלא הכשרות למכרן, או לתת אותן לקדוה.

תקלין הדתין

הכי גרסינן: תנאי בית דין על המותרות – דהיינו כהאי גוונא שנתותרו על ידי שנאבדו, ואי אפשר להביאם לידי קינין – הוה ליה כמותה חטאת. דתנן בפרק שני: ומותריהן דבבה, והן עולות לקיני המזבח, אם כן דתנאי בית דין שיקרבו עולות לבד ולא יבא זאת לחטאת במה מתכפרת? שצריכה אחת לכפרה והוא החטאת, וכאן לא יקרבו אלא עולות, שאינן לכפרה. דהיכא דקרבן לגוליל עולה עליה ליה, כיון דמדאורייתא אולינן בתר קרבן – אמרינן ודאי של גוליל עולה. מה שאין כן, הא דאמרין משום חומרא דספיאק, הא לא תתכפר בחטאתי הוה גרסינן: המספק את הקינין מספק את הפסולות ואת האבודות – ואם כן כהאי גוונא טיפיק המספק להקריב חטאת לכפרות. הכי גרסינן: לא צריכא דלא בני קינין כו'. וכי לא היה צריך למיתני בנמצא בין קינין לעצים. וכן בין לבונה לזהב, דחשיב במשנה דשפורות לעיל. ומשני: תנינא אז הלל, דכלל מה דשייר. והא דתני "בין מעשר" – לאשמועינן דלאו דוקא בשופרות, אלא הוא הדין בעלמא. ובאלו השלשה דחשיב קא משמע לן טעמא, כדאמר בגמרא אית דבעי כו'. ודמכין כובלייא. ובלבונה קא משמע לן דלקרבן עדיף מעצים, דמכשירי קרבן הן. וקא משמע לן דיש חילוק ביניהם, וכסוגיא דלעיל. ולא כמאן דאמר דמשנה אותם. ובגוליל עולה סברא דתנאי בית דין, ולכן פריט הני.

משנה ג מעות שנמצאו כו' – רוב אוכלי בשר בירושלם כל השנה ממעות מעשר שני הן, לפי שלא היו מספיקין לאכול כל מעות מעשר שני שלהן ברגל.

ונותנין אותן לבני העיר בטובת הנאה, והן אוכלין אותן בקדושתן. ועיקר אכילת מעות מעשר – שלמים היו מביאים, כדקיימא לן במנחות פרק שני. והלכך לוקחין מהן גמולות. דכל זמן שיש לו מעות מעשר – אינו מוציא מעות חולין. ואף על גב דאיכא למימר משום חומרא דספיאק, הא לא תתכפר בחטאתי הוה ספק איסורא חומרא. אי נמי: משום דלוקחין הוה רובא. דכמה בני אדם עומדין על בהמה אחת לקנות. בהר הבית – לעולם חולין, ואפילו בשעת הרגל, שיש מעות מעשר מורבין בירושלם ממעות חולין – לא מספקין להו במעשר, דאולינן בתר רובא דשנתא, ואמרינן: לאו האידיאנא נפול אלא קודם הרגל. ובירושלם – בשאר ימות השנה – חולין, דרוב מעות העיר חולין, ובשעת הרגל – מעשר. כדמפרש טעמא בפסחים (א,ו): מה טעם בשעת הרגל מעשר ולא אמרינן קודם הרגל נפלו כדאמרין במצאין בהר הבית – הואיל ושוקי ירושלים עשויין להתכבד בכל יום מפני הטיט, ואי נפול קודם הרגל הוה משתכחי בשעת כיבוד. אבל הר הבית, מתוך שהוא מושפך והרוח מכבדתו מעפרו, ועוד, שאין אדם נכנס באבק שעל גבי רגליו ואינו עשוי להתכבד.

בשם רבי שמעון בן לקיש אמר: תנאי בית דין הוא מתחילה על המותרות של חטאת שיקרבו עולות. ושואלים: אם כן, האשה הזאת שאבדו המעות בהן היא הייתה אמורה לקנות את ה"קן" שלה (שני תורים או שני בני יונה) ולקריב אחד לחטאת ואחד לעולה, ובסופו של דבר קרבים כמעות הללו רק עולות, במה היא מתכפרת? והלא אינה מקריבה חטאת! אמר ר' יצחק: תנאי בית דין הוא שהמספק את הקינין (העופות) למקדש, הוא המספק גם את הפסולות. שאם היו קינים פסולות או שהיו חסרות במנין, היה הוא מספק גם את החסרות, ונמצא שכל אופן יהיו לה גם עולה וגם חטאת.

המשנה מונה רק חלק מהאפשרויות למקומות האפשריים למציאת המעות. ושואלים: וכי לא צורכה דלא? (לא היתה המשנה צריכה למנות אלא את האופנים שמתנה, ומרודע לא מנתה אופנים נוספים, וכגון שנמצאו המעות בין השופר שכתוב עליו "קטורת" לשופר שכתוב עליו "עצים" (בין הרביעי והחמישי), או בין השופר ללבונה, לבין השופר לזהב לכפרות (בין הששי והשביעי)? ומתרגמים: התנא במשנתו כלל בדבריו גם אופנים אלו ותנייה (וכפי שאכן שנויה) ההלכה (בין הששי והשביעי)? ומתרגמים: התנא בסופה: זה הכלל בכל האופנים האפשריים: הולכין אחר הקרוב כשנמצאו המעות קרובים יותר לשופר מסיים, ואם נמצאו כשהם מונחים – ג ה הלכה ב משנה ג ועוד בענין מעות שנמצאו ואין מקורן ידוע: מעות שנמצאו לפני סוחרים בהמה בירושלים, לעולם הם בחזקת מעות מעשר שני, שמניחים שהם מספקי מעשר שני שהביאו להם כדי לקנות בהם בהמות, ומותרים לשימוש רק כמעשר שני. ומעות שנמצאו בהר הבית הריהן בחזקת חולין, ומותרים לכל שימוש שהיא. ואם נמצאו בירושלים, אם היה זה בשאר כל ימות השנה – הריהם בחזקת חולין, ואם היה זה בשעת הרגל – הכל בחזקת מעשר שני. מפני שרוב הכסף שמגיע ליש הוא כספי מעשר.

דין נוסף: בשר שנמצא בעורה, ואין ידוע מאיזה קרבן הוא, אם היה איברים גדולים, כדרך ניתוח קרבן עולה – הרי הוא כבודאי עולות, וכן חתיכות קטנות – הרי הוא כבודאי חטאות. ואם נמצא בירושלים, בין שהיה איברים, בין שהיה חתיכות, יש לשער שהוא מבחיני שלמים, שכן רוב הבשר הנאכל בירושלים הוא בשר שלמים. ומאחר ואי אפשר לאכול מבשר שנמצא, שכן יחכן שכבר עבר זמן אכילתו, לפיכך זה וזה, בין אם הוא עולה בין אם שלמים, תעובר צורתו, כלומר, ילוננו עד הבוקר, ויפסלו, ויצא לבית השריפה (מקום שריפת קדשים שנפסלו). נמצא בשר בגבולין, מחוץ לירושלים, אם היה איברים – הריהו בחזקת בשר נבילות, ואסור לאוכלו, שכן בשר שאינו ראוי לאכילה חותכים אותו כרגיל לאיברים שלמים, לאכילת כלבים או להימכר לגוים. אם היה חתיכות – הריהן בחזקת כשרות ומותרות לאכילה, שאת הבשר הראוי לאכילה חותכים כרגיל לחתיכות קטנות.

הכי גרסינן: תנאי בית דין על המותרות – דהיינו כהאי גוונא שנתותרו על ידי שנאבדו, ואי אפשר להביאם לידי קינין – הוה ליה כמותה חטאת. דתנן בפרק שני: ומותריהן דבבה, והן עולות לקיני המזבח, אם כן דתנאי בית דין שיקרבו עולות לבד ולא יבא זאת לחטאת במה מתכפרת? שצריכה אחת לכפרה והוא החטאת, וכאן לא יקרבו אלא עולות, שאינן לכפרה. דהיכא דקרבן לגוליל עולה עליה ליה, כיון דמדאורייתא אולינן בתר קרבן – אמרינן ודאי של גוליל עולה. מה שאין כן, הא דאמרין משום חומרא דספיאק, הא לא תתכפר בחטאתי הוה גרסינן: המספק את הקינין מספק את הפסולות ואת האבודות – ואם כן כהאי גוונא טיפיק המספק להקריב חטאת לכפרות. הכי גרסינן: לא צריכא דלא בני קינין כו'. וכי לא היה צריך למיתני בנמצא בין קינין לעצים. וכן בין לבונה לזהב, דחשיב במשנה דשפורות לעיל. ומשני: תנינא אז הלל, דכלל מה דשייר. והא דתני "בין מעשר" – לאשמועינן דלאו דוקא בשופרות, אלא הוא הדין בעלמא. ובאלו השלשה דחשיב קא משמע לן טעמא, כדאמר בגמרא אית דבעי כו'. ודמכין כובלייא. ובלבונה קא משמע לן דלקרבן עדיף מעצים, דמכשירי קרבן הן. וקא משמע לן דיש חילוק ביניהם, וכסוגיא דלעיל. ולא כמאן דאמר דמשנה אותם. ובגוליל עולה סברא דתנאי בית דין, ולכן פריט הני.

מעשר שני

המעשר כבר ודאי מצאו מנכי הרחובות, וכסף הנמצא כעת הוא ודאי מן הכסף הדחוש. אורח ההלכה המוספק את הקינין הוא מספק את הפסולות – מכר סוחר העופות קן למי שחיוב להביא ונמצא הקן פסול או שנפסל קודם הקריבתו – נותן דממונו אחר החתי. (רמב"ם ספר עבודה פ"ג הלכה ט"ז.) מעות שנמצאו מעות שנמצאו בירושלים (בזמן שבית המקדש קיים), אם נמצאו סוחר לסוחר בהמה – סתמן מעשר, ויש לנהוג בהן כבמעות מעשר. ואם נמצאו בהר הבית – חולין הן. ובשאר מקומות בירושלים, אם מצאן בשעת הרגל – סתמן מעשר. מצאן בשאר ימות השנה – סתמן חולין. והואיל חזקה שהשוקים מתכבדים בכל יום, והכסף שנמצא של אחר יום הוא. כדברי המשנה. (רמב"ם ספר זרעים הלכות מעשר שני פ"ו הלכה ט"ז.) בשר שנמצא בעורה בשר שנמצא בעורה, אם היה מנתח לאיברים – סתמן מקראות עולה. ואם היה מנתח לחתיכות – סתמו מקראות חטאת. נמצא בירושלים – סתמו שלמים. ומה יעשר בשאר שנמצא? – הכל תעובר צורתו ויצא לבית השריפה שמוח נותר הוא. כמשנה. ולאיהו ענין אמרו שחוקתה עולה או חטאת או שלמים – לענין חיוב במעילה למו שעבר ואכל. שאם נמצא בירושלים מאחר וחוקתה שהוא שלמים, ושלמים נאכלים – אינו חיוב במעילה. אבל אם נמצא בעורה כשהוא מנתח לאיברים, מאחר וחוקתה שהוא חטאת, והחטאת נאכלת – אינו חיוב במעילה. אבל אם נמצא כשהוא מנתח לחתיכות, מאחר וחוקתה עולה, והעולה אינה נאכלת – הריהו חיוב במעילה. (רמב"ם ספר עבודה הלכות פסולי המוקדשין פ"ט הלכה ד.)

מסורת הש"ס ג. לקמן ח"י. ד. ויקירי (מרגליות) ב.ט. ז. בבלי פסחים ו.א. בימי כ"א. ו. בבלי חולין פ.א.ה.

גרסות

המספק את הקינין הוא מספק בכתבים: המספק את הקינין הוא מספק. את הפסולות בהגרי"א: את הפסולות חטאת האבודות. את הפסולות – לכפרות בהגרי"א: בין קינין לעצים בין לבונה לזהב לכפרות. בשאר כל ימות השנה חולין ובשעת הרגל הכל מעשר בדפ"ר: בשעת הרגל מעשר ובשאר כל ימות השנה חולין. תעובר צורתו ויצא בכתבים: תעובר צורתו ויצאין.

לשון

דלא מלה זו היא קיצור של "דא אלא", ומפילא משמעות "לא חוצריה דלא" היא בזוהר לביטוי השכיח בתלמוד הבבלי "לא צרכה אלא".

מסורת הש"ס  
א. ראה בבלי פסחים  
ד.א.

גדרות

הסיע דעת – הושעיה  
בכתיב מילים אלו חסרות.  
הסיע דעת טעון בהגהרי"א:  
הסיע דעת פסול וטעון.  
אמר רבי יוסי ויאות –  
לבית השריפה בכתיב  
מילים אלו חסרות.  
נתקלקל צורתו בכתיב  
הגניזה: נתקלקלה צורתו  
לשרפו אין את יכול שמא  
לא נתקלקלה צורתו וכן  
הגיה בהגהרי"א.  
חתיכות מותרות לא ממש  
בכתיב: לא ממש.

ואם נמצא הבשר בשעת הרגל כיון שאז הבשר מרובה אצל בני אדם,  
אין חותכים אותו לחתיכות קטנות, אלא מבשלים אותו איברים איברים  
ולכן אף האיברים מותרות.

**א גמרא** שנינו במשנה שמעו הנמצאות בהר הבית הריהן בחזקת  
חולין. ומקשים:  
לא צורכה ולא [לא] היתה המשנה  
צורכה לקבוע אלא? שמעות הנמצאות  
בהר הבית הריהן קודש שהרי רוב  
המעוות שבהר הבית הינן קודש,  
ואפילו אינן רוב, מספק יש להחמיר  
בדינן? ומשיבים: ר' בא בשם ר'  
חיה בשם ר' יוחנן: חזקה היא  
שאין הכהן הממונה על הלשכה  
שבה ומנחת המעוות מוציא מן  
הלשכה מעות אל מחוץ לעזרה כדי  
לתת אותן לסוחר הבהמות עד שהוא  
מחללן תחילה על הבהמה, ובחילול  
זה הריהו יוצאות לחולין. ולכן אם  
נמצאו המעוות בהר הבית הריהן  
בודאי חולין.

שנינו במשנה שבשר שנמצא בעזרה,  
אם נמצא איברים – הריהו עולות,  
ואם חתיכות – חטאות. נמצא  
בירושלים – בין איברים בין  
חתיכות הריהו שלמים ותעובר צורתו  
ויצא לבית השריפה. וכיון שהחזיר  
דין זה מביאים את מה שאמר ר'  
לעזר בשם ר' הושעיה והוכחה  
לשיטתו ממשנתו: אם הסיע (הסיע)  
דעת מבשר הקודש ולא שמרו מן  
הטומאה, אף שנפסל בכך, אין  
שורפים אותו מיד, אלא הריהו טעון קודם לכן עיבור צורה. אמר ר'  
הושעיה: מתניתא אמרה כן [ומשנתו אומרת כן] בענין בשר שנמצא  
בירושלים: תעובר צורתו ויצא לבית השריפה. שמאחר וברור הדבר  
שבזמן שהיה הבשר אבוד הסיחו דעת ממנו, הרי שכשקבעה המשנה  
שהריהו צריך עיבור צורה קודם לשריפתו, ודאי שהוא משום שהיא סבורה  
שפסולו רק 'פסול טומאה' הספק, ונמצא כי שיטת ר' הושעיה (ראה  
עיונים) שיטת משנתו היא. אמר ר' יוסי: ויאות [ונכון הוא] דין המשנה,  
ואולם לא מטעם זה. שכן אם היה זה מחמת ספק טומאה, מאחר ואבד  
הבשר בירושלים, הרי אינו יכול להיפסל בספק טומאה, שהרי ירושלים  
דינה כרשות הרבים (ראה עירובין ק"א,א), וכלל הוא (טהרות פ"ד מ"ו)  
שכל ספק טומאה ברשות הרבים – טהור. אלא מטעם זה: שכן לאכלו  
אין את יכול – שמא עד שנמצא כבר נתקלקל צורתו, שקודם שנמצא  
כבר עבר עליו לילה אחד ונפסל בעזרתו כבר קודם, ולפיכך פסול הוא.  
ולשרפו מיד גם אין אתה יכול – שמא עדיין לא עבר עליו הלילה ולא  
נפסל בוותר. ולכן לפום כן צריך מימר [כך צריך לומר]: תעובר  
צורתו ורק אז יצא לבית השריפה.

שנינו במשנה שאם נמצא הבשר בגבולין (מחוץ לירושלים), אם היה  
איברים – חזקתם נבילות, ואם היה חתיכות – הריהן מותרות. ומביאים  
בענין זה שר' קריספא בשם ר' יוסי בר' חנינה אומר כן: מה ששנינו  
שאם נמצא הבשר איברים הריהו נבילות, אין הכוונה שמחמת הספק  
מייחסים לבשר זה כנבילה ולכן אסור לאוכלו, אלא צורת חיתוכו  
כאיברים מוכיחה עליו שהוא ודאי נבילה, ולכן אם אכל מהם לוקין עליהן  
משום נבילה. ומעירים: ומתניתא אמרה כן [המשנה אומרת כן]. מלשן  
המשנה עצמה מוכח כן. שכן שנינו במשנה: איברים נבילות וחתיכות  
מותרות, וכשהיא אומרת שחתיכות מותרות האם כוונת המשנה היא לא  
ממש? אלא ודאי שכוונתה שהן מותרות לגמרי, ודכוותה [ואם כן כיוצא  
בהן] כשהיא אומרת שאיברים נבילות הכוונה היא שהם ודאי נבילות, ולכן  
לוקין עליהן משום נבילה.

**קרבן הקדה**  
**הבשר מרובה** – ואין חותכין הבשר לחתיכות קטנות, אלא מבשלים  
אותו איברים איברים.  
לא הוה ליה לתנא למתני אלא בהר  
הבית קדש. דודאי מתרומת הלשכה  
נפל, שהרי אין אדם רשאי לכנוס  
לשם במעות צורוין בסדינין. **חזקה**  
**שאין הכהן** – הגזבר אין מוציא  
מעוות מן הלשכה אלא אם כן  
נתחלל. הלכך, כל הנמצא בהר הבית  
חולין. **הסיע דעת** – היסח הדעת  
מן הקדשים, אף על גב דפסולין –  
טעונו עיבור צורה קודם שריפתו.  
**מתניתא אמרה כן** – כלומר,  
מתניתין נמי דייקי: **ויאות** –  
בתמיא: וכי שפיר קאמרת? דלמא  
במתניתין אין הטעם משום היסח  
הדעת, דכל שהוא בעזרה לא מקרי  
היסח הדעת, דליכא למיחש לשום  
טומאה. והכא היינו טעמא דפסול  
– שמא כבר נתעברה צורתו, לפיכך  
טעון עיבור צורה ודאי. אבל כל  
שנפסל בהיסח הדעת בודאי –  
אפילו עיבור צורה אין צריך. לוקין  
**עליה משום נבלה** – דודאי נבלה  
היא. **חתיכות מותרות לא ממש** –  
נבלות – נבלות ממש, דלוקין  
עליהו.

**א גמרא** ופרין: לא צורכה –  
**גמרא** ופרין: לא צורכה –  
**ובשעת הרגל, שֶהִבְשֵׁר מְרוּבָה** – אף איברים  
מותרות.  
**א גמרא** לא צורכה דלא בהר הבית קודש?  
**רבי בא** רבי חיה בשם רבי  
**יוחנן: חֲזָקָה שְׁאִין הִכְהֵן מוֹצֵיא מִן הַלְשָׁכָה**  
**מַעוֹת עַד שֶהוּא מְחַלְלֵן עַל הַהֶמְהָה.**  
**בְּשֵׁר שְׁנִמְצָא** כו'. **רבי לעזר** בשם רבי הושעיה:  
**\*הִסְיַע דַּעַת טַעוֹן עֵיבוֹר צוּרָה. אָמַר רַבִּי הוֹשְׁעִיָה:**  
**מִתְנִיתִין אָמְרָה כֵּן: הַעוֹבֵר צוּרְתָו וַיֵּצֵא לְבֵית**  
**הַשְּׂרִיפָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: וַיֵּאוֹת, לְאָכְלוֹ אִין אֶתְ**  
**יְכוֹל – שְׁמָא נִתְקַלְקַל צוּרְתָו, לְפֻסֵּם כֵּן צָרִיךְ מִימַר**  
**– הַעוֹבֵר צוּרְתָו וַיֵּצֵא לְבֵית הַשְּׂרִיפָה. נִמְצָא**  
**בְּגִבּוּלִין כו'. רבי קריספא** בשם רבי יוסי ברבי  
**חנינה: איברים נבילות, לוקין עליהן משום נבילה.**  
**מתניתא אמרה כן: איברי נבילות, וחתיכות**  
**מותרות. חתיכות מותרות לא ממש? ודכוותה**  
**איברים נבילות – לוקין עליהן משום נבילה.**

**תקלין הדתיין**  
**גמרא** לא צויכא כו' – פריך על מה שאמר בהר הבית לעולם  
חולין: וכי לא צויכא שלא יהיה בהר הבית אלא קודש,  
דמתרומת הלשכה נקחין שם המעוות והן קודש, ומחוץ אסור להביא שם  
מעוות, כדתנינא בתוספתא פרק ששי דברכות: ולא יכנס במעוות הצורוין  
לו בסדינין. אי נמי: אף על גב דנימא דדוקא דרך ביוון אסור להביא לשם  
מעוות בפרהסיא, כמו בסדינין שנראה שהוא דרך גנאי כהולך לסחורה, אבל  
בצנעה שרי, מכל מקום למה לעולם חולין? והלא שם מעוות קדש מצויין?  
ומשני: **חזקה שאין כו' עד שהוא מחלל על הבהמה תחלה** – וכל  
המעוות הנמצאים שם חולין. ולפירוש השני צריך לומר: אף על גב דברגל  
אפשר שיובא לשם מעוות מעשר גם כן, מכל מקום כיון דמעוות דמקומן  
רק חולין ומחוצה לה בפרהסיא אסור רק בצנעה, הוה ליה חולין רובא,  
ולכן הכל חולין.

**משנה עולות** – שכן דרך העולות שכולן כליל ואין חותכין  
אותן חתיכות, ודי להן לעשותן איברים. מה שאין כן  
חטאות שנאכלין – חותכין אותן לחתיכות. **בירושלים זבחי שלמים** –  
כי שלמים נאכלים בכל ירושלים, ולפיכך חוששין בבשר הנמצא שם שמא  
הוא שלמים. ולכן דינן כשלמים. **זה זה** – בין שנמצא בעזרה בין שנמצא  
בירושלים. **תעובר צורתו** – שיפסלו ודאי בותר. וכדמפרש בגמרא. ומה  
שיש תועלת בין אם יהיה הבשר עולה או שלמים. היינו אם עבר אדם ואכלו  
חתיכות הנמצאות בירושלים, או כהן לחתיכות הנמצאות בעזרה – אינם  
חייבים כלום, שהן שלמים. מה שאין כן איברים הנמצאים בעזרה אם אכלן  
– חייב, שהן עולה, שכולה כליל. **בגבולין** – בשאר מקומות. **איברים**  
**נבלות** – דחיישין שמא נבילה הוא, וחתכו להאכיל לחיות או למכור. ואם  
הוא חתיכות – לא חיישין להכי, דאין דרך לחתוך חתיכות אלא מה  
שאוכלין אותו בני אדם. ואם כן בשר שחוטא הוא, ומותר באכילה, והיינו  
דוקא בעיר שכולה ישראל. אבל בעיר נכרים – אסור, מחמת בשר שנתעלם  
מן העין. **בשעת הרגל הבשר מרובה** – אצל בני אדם. אין צריכין לחתוך  
חתיכות אלא שמבשלין אותן איברים, ולפיכך אף איברים מותרים.

**גמרא** הכי גרסינן: **רבי אלעזר בשם רבי הושעיה: היסח הדעת פסול דסבירא ליה היסח**  
**הדעת פסול הגוף הוי, שהוא מעלה בקדשים שנפסלין בכך. ואפילו יבוא אליהו ויאמר שלא נטמאו כל אותן הימים שהסיע דעתו מהן**  
**– אין שומעין לו. ולהך למאן דאמר לא בעי עיבור צורה בפסול הדיסח הדעת. ורבי הושעיה סבירא ליה כאידך מאן דאמר דהיסח הדעת פסול**  
**טומאה הוי, מחשש שמא נטמא. וכיון דלא חזינא ליה שנטמא, אלא חששא בעלמא – לכן אי אפשר לשרפו בלא עיבור צורה, שמא לא נטמא. וזהו**  
**דאמר: פסול וטעון עיבור צורה. משנה אמרה כן תעובר צורתו ויצא לבית השריפה** – ואי סלקא דעתך פסול הגוף הוה, למה לי עיבור צורה?  
**ויאות** – מפרש טעמא דמשנה דמצריך עיבור צורה לשרוף. והא בנידון דידן דליכא בהא מילתא אלא ספק טומאה. ומשנה איירי בעזרה. וקיימא לן  
בפסחים (יטב), דעזרה רשות הרבים לטומאה. וכן ירושלים גם כן, קיימא לן דהוי רשות הרבים, כדאמרין בעירובין (קא,א). וקיימא לן דכל ספק  
ברשות הרבים טהור, ולמה יצטרך עיבור צורה ולשרפו? לדידה דסבירא ליה דפסול טומאה הוי. **דלאכלו אי אפשר** – גם דמחשש טומאה הוי טהור  
בכהאי גוונא, אבל יש לחוש שמא הוא נותר. דהא בנמצא איירי משנה, והוה שמא נתקלקלה צורתו. לשרפו אי את יכול – שמא לא נתקלקלה צורתו,  
ולכן אי אפשר כי אם שתעובר צורתו ויצא לבית השריפה. **נמצא בגבולין כו' רבי קריספא כו' איברי נבלות לוקין כו'** – דלאו לאיטורא אכילה  
בלחוד משום חששא, אלא דודאי נבילה, ולוקין על אכילתה. דאיברין מוכיחים דודאי נבילה היא, וחתכה להאכילן לחיות או למכרן לנכרים, או לזרקן  
לאשפה. **חתיכות מותרות** – וכי לא ממש מותרות משום שאין דרך נבילות לחתכן לחתיכות, רק לבשר שחוטא. הכי נמי באיברים נבילות ממש.

**עיונים**  
**הסיע דעת טעון עיבור צורה** בבבלי פסחים (ד.א) נחלקו אמוראים מה מהותו של  
הפסול הנובע מהיסח הדעת ביחס לדבר של קדש. לדעת ר' יוחנן הריהו 'פסול טומאה',  
שחוששים שמא נטמא הדבר בכל יודיעין, ופסולו הוא מחמת הספק. ולדעת ריש לקיש  
הריהו 'פסול בזהב', ופסולו הוא כשלעצמו. שחומרה מיוחדת היא בקדשים שאם היסח  
דעתו מהם הריהם נפסלים. למעשה לשתי השיטות אם היה זה בשר קודש הריהו חולין  
לארפה: אלא שליעת ר' יוחנן שהריהו פסול רק מחמת הספק (שמא נטמא) אינו הולך  
לשרפה אלא לאחר עיבור צורתו, ואילו לרש לקיש, כיון שפסולו ודאי, נוהן להוציאו

אם היו מחרוזות - קשורות זו בזו - מותרות. דודאי נפלו מיד אדם בשוגג. נתחלפו לו - אינו יודע איזו היא. חושש - ומספיקא אסורות כולן. אבל אין לוקין עליו, דכל קבוע כמחצה על מחצה דמי. ולנמצאת הולכין אחר הרוב - דכל דפריש מרובא פריש, וכדאי טריפה הוא, ולוקין עליו. וכן אם הרוב כשירות, אם פריש - מותר אפילו באכילה. הנמצא ביד נכרי - בשר הנמצא ביד נכרי, כאלו נמצא ברשות הרבים. אם רוב טבחי ישראל - מותר. הוא מסמך - היה סמוך על רבי מנא, וראה נכרי אחד חותך בשר מן הטוס ויוצא לחוץ. אמר ליה: הא דאמר רבי יוחנן הנמצא ביד נכרי כנמצא ברשות הרבים ומותר, אמאי נישוח למאן מן בהמתו חתך? ואפילו מקולין וטבחי ישראל ניהו - יש לאוסרו. אמר ליה - הכי אמר רבי יוסי (רבי): והוא שראו הנכרי יוצא מן המקולין של ישראל, אז סמיכין להתיירו. חד בר נש וכו' - אדם אחד בצפורי הלך ליקח בשר מן הטבח ולא נתן לו. אמר ליה - לחד נכרי שיקח לו, והביא לו. אמר ליה - הרי בר נש לטבח. לא לקחתי בעל כרחך ממך, שהנכרי הביא לי. אמר - הטבח ולא שוה ביד נבילה מותרת לנכרי. מעשה זה בא לפני רבי - ושאלו לו אם נאמן הטבח לאסרו. ואמר: רבי: לאו כל כמיניה לאסרו מקולין דציפורי. וכיון שלא הכריזו טריפה בו ביום - הבהש מותר. רב - יד לבבל, ראה אותן שחן מקולין באיסור בשר להניחו ביד נכרי, והחמירו עליהו

ואסר כל בשר שנתעלם מן העין, וכדמסיק. חד בר נש - אדם אחד הלך לרוחץ בשר בנהר, ונפל מידו, והלך לו. חזר ורצה ללקחו מתוך הנהר. אמר ליה רב: אסור לך בשר זה, שאני אומר: הראשון שטפו נהר, והביא בשר אחר של נבלה במקומו.

תקלין הדתיך

מחרוזות מותרות - קשורות בחוט. לפי שאין דרך לחרוז נבילות, ולכן אף איברים מותרים בגבולין. ולי נראה דגם ארישא קאי, בנמצא בעזרה וכתנתים בתוספתא פרק בתרא דמכילתין: בשר שנמצא בעזרה - מחרוזות מותרות, שאין עושין בשר הקודש מחרוזות. שעל גבי אשפה, בכל מקום - אסור. נתחלפו לו - היינו שלקח ואינו יודע מאיזה מהן לקח, ספיקא אסור. דכל קבוע כמחצה על מחצה דמי, וספק איסורא לחומרא. ובנמצא - בשר הנמצא בקרקע בין החנויות. אחר הרוב - דכל דפריש מרובא פריש, דכין דפריש - אין כאן קבוע. הנמצא ביד נכרי כנמצא בפלטיא - והולכין אחר הרוב. וקא משמע לן דאף בידי נכרי מותר, והוא שרוב טבחי העיר ישראל. מסמך לרבי מנא - שרבי מנא היה נשען עליו. מקטע מן סוסיה - מחתך מן סוס שלו ונשאן לחוץ. הכי גרסינן: לית אית כו' - כלומר, שנדחה דברי רבי יוחנן שהתיר נמצא ביד נכרי דהא דאנו שכרי מוציא בשר נבילה. והוא שראה יוצא - שם התיר רבי יוחנן ובההיא עובדא שראינו לא יצא הנכרי ממקולין של ישראל. קופר - בשר ולא מיתן ליה - שהיו שונאים זה לזה. לחד ארמאי - לנכרי אחד, שלקח מטבח הזה בשר כמו שהיו רגילין הטבחי ישראל ליתן לנכרי בשר שימכרו במקולין להשתכר בו ולטריפה ליכא למיחש דבתר רוב טבחי העיר שהם ישראל אולינן. ולא נסבית על כרחיה - שלא ברצונך לקחתי מבשר שלך. לא בשר נבילה כו' - שנתת לנכרי. לא כולא מינה כו' - אינו נאמן זה הטבח לאסור מקולין של העיר. וכי ובחירו לקח מהנכרי נאסור בשביל זה הלך ליקח בשר היום מן הנכרי במקולין, הואיל ורוב טבחי העיר ישראל. והכי איתא הסוגיא בפרק "גיד הנשה" בבבלי (א,א). נחת לתמן - לבבל, וראה אותן מקלין בבשר שנתעלם מן העין, והחמירו עליהן.

עייבוים

תשע חנויות... חושש בפשטות (וכמהלך הסוגיה בכתובות טו,א) הטעם שהבשר אסור ואין הולכין אחר הרוב של תשע חנויות המוכרות בשר שחוטתו, הוא משום הכלל 'כל קבוע כמחצה על מחצה דמי', ואף החנויות הללו הריהן קבועות ועמדות. אכן יש מהראשונים שהסביר כי טעם החושש הוא משום שבשר נבילה נמכר כרגיל בול יותר מבשר שחוטתו, ולכן אף שרוב החנויות מוכרות בשר שחוטתו, עדיין יש לחשוש שצא הלוקח לקח מהחנות המוכרת בשר נבילה (ר"ח כתובות שם). והיו ששאלו: מסתבר כי הבשר שנמצא נפל מאחד הקונים, ומדוע לא נאמר שיש ללכת לפי רוב הלוקחים, ורוב הלוקחים הריהם לוקחים בשר שחוטתו? ותירונו כי אף כאן אין אנו הולכים אחר מצב קביעתו הראשון של האיסור, אלא אחר הזמן שבו עלתה לפנינו השאלה. משנמצא קבוע, ובזמן המציאה היה הבשר ניד (שיטמיק חולין מהא). לא כולא מיניה מיסר מקולין דציפורין - ציפורי נהגו אז שכאשר נמצאה בהמה שטיפה או נבילה בבית המטבחיים היו מכריזים על כך כדי למנוע את הישראלים בני העיר מלקנות באותו יום בשר מהגויים. מחשש שמא הוא טריפה או נבילה. ובימים שלא הכריזו ידעו הכל שאין חשש לבשר שאינו כשר בשוק (רשי' חולין צה,א). והטעם שלא אסר רבי את הבשר שבבלי איטלויו ציפורי באותו יום אף שעשה טבח זה

עוד אמר ר' קריספא בשם ר' יוסי בר' חנינה בענין איברים שנמצאו: אם היו האיברים הללו חרוזים על חוט כמחרוזות, מן הסתם לא נבילות הם אלא בשר מותר, ולכן מחרוזות הבשר הללו מותרות.

ועוד בענין בשר שאין ידוע מה מקורו, שינוי בכריתתו: היו בעיר עשר חנויות בשר, תשע חנויות מוכרות בשר נבילה, ואחת מוכרת בשר שחוטתו (כשר), וקנה בשר באחת מהן ונתחלפו לו, שאינו זוכר מאיזה חנות קנה - חושש שמא בשר נבילה הוא. ולכן אסור לו לאוכלו. ואולם מאחר שאינו אסור אלא מחמת הספק (שכן כלל הוא שבכל ספק איסור תורה נוהגים להחמיר), אם אכלו אינו לוקח עליו. ולנמצאת, אם נמצאה חתיכת בשר בשוק ואין ידוע מאיזה חנות באה - הולכין אחר הרוב (רוב חנויות הבשר), ומאחר שרובן מוכרות בשר נבילה - הרי זו נבילה. ולהיפך, אם היו בעיר תשע חנויות מוכרות בשר שחוטתו, ואחת מוכרת בשר נבילה, ונתחלפו לו, שאינו זוכר מאיזה חנות קנה - חושש שמא בשר נבילה הוא. ולנמצאת, אם נמצאה חתיכת בשר בשוק ואין ידוע מאיזה חנות באה - הולכין אחר הרוב, ומאחר שרובן מוכרות בשר שחוטתו - הריהו כשרה.

ומביאים בענין זה דין נוסף שאמר ר' יוחנן: בשר הנמצא ביד גוי - כנמצא בפלטיא (כיצר ציבורית גדולה), והולכים בו אחר רוב החנויות, כדין בשר הנמצא בשוק. ובענין זה מסופר כי ר' לעזר בי [בנו] של ר' הגוי היה מסמך (יהיה טומן) לר' מנא לסייע לו בהליכתו.

חמא לחד ארמאי מקטע מן סוסיה ומפיק לברא [ראה רומאי אחד חותך חתיכה מטוסו ומוציא אותה לחוץ] למכירה. אמר ליה [ר'] לעזר לר' מנא: האם הדא היא [זה הוא] שאמר ר' יוחנן: בשר הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא, והולכים בו אחר הרוב? והלא לשיטתו אם רוב החנויות בעיר זו הן של ישראל היה בשר זה הנמצא ביד הגוי כשר, והלא רואה אתה שאין לסמוך על כך, שהרי רואים אנו שהוציא בשר אסור! אמר ליה [ר'] מנא לר' לעזר: כן אמר ר' יוסי רבי על שיטת ר' יוחנן: והן (זהו דווקא) שראו אותו, את אותו גוי, יוצא ממקולין (איטלויו) של ישראל וכידו בשר, אבל בסתם - הולכים אחר רוב החנויות. ועוד מסופר: חד בר נש בציפורין אדיל [אדם אחד בציפורי ה'ה]. בעי מייבון קופד מן טבחה [ורצה לקנות בשר מהטבח], ולא ידע ליה [ולא נתן לו] הטבח מן הבשר, שהיו מסוכסכים ביניהם. אמר ליה [ר'] לעזר רומאי ואיית ליה [אמר לו רומאי אחד שיקנה עבורו, והביא לו] את הבשר. אחר כך אמר ליה [ר'] אותו אדם לטבח: וכי לא נסבית על כרחיה [לא לקחתי מן] בסופו של דבר את הבשר על כרחיך? אמר ליה [ר'] רבי: לא כולא מיניה [לא הכל מננו], כלומר, אין זה בכוחו מיסר מקולין דציפורין [לאסור את האיטליזים של ציפורין] באותו יום, וכיון שרוב האיטליזים באותה עיר של ישראלים, מסתבר שבשר זה כשר. ועוד בענין בשר שנמצא, מסופר כי רב נחת לתמן [ירד] לשם, לבבל [המתון מקלין [ראה אותם מקלינים] בבשר שאין ידוע מה מקורו ("בשר שנתעלם מן העין"), חמיר עליהן [והחמיר עליהם]. ומספרים מה ראה רב: חד בר נש אזיל [אדם אחד הלך]

בשביל שזה הטבח הטעה את בחירו ומכר טריפה לנכרי למכרה במקולין, ובחירו לקח מהנכרי נאסור בשביל זה הלך ליקח בשר היום מן הנכרי במקולין, הואיל ורוב טבחי העיר ישראל. והכי איתא הסוגיא בפרק "גיד הנשה" בבבלי (א,א). נחת לתמן - לבבל, וראה אותן מקלין בבשר שנתעלם מן העין, והחמירו עליהן.

מסורת הש"ס  
ב. תוספתא שקלים ג.  
ג. ראה בבלי פסחים טו,ב.  
יבמות קיט,ט. כתובות טו,ו.  
חולין צה,א. בכורות יט,ב.  
נדה יח,א. ילקושי תורה תמג.  
ד. ראה בבלי חולין צה,א.

גרסות  
ביד נכרי בכתיב: ביד גוי.  
הדא היא בכתיב: לית הדא היא.

לשוך  
פלטיא  
מקור המלה הוא ביוונית  
ματῆλα (פלטיא) ומשמעה  
- רחוב, רחבה.

ארמאי  
במונח התנזיק המצומצם  
של המלה משמעה ארמאים,  
דוברי לשון ארמית. אולם  
שימוש של המונח התרחב  
(אולי גם משום שבבל  
היתה מקום הישוב  
העיקרי של היהודים במלכות  
פרס, היתה קרויה רשמית  
"יבי ארמאיי") ובסופו של דבר  
מכונים כך רק לגויים  
דוברי ארמית שבבבל, אלא  
השם נעשה ציון לגויים  
שבבבל בכלל.

מקולין  
מקור המלה הוא בלטינית  
macellum - חנות בשר,  
ארמאי.  
קופר  
הוא מן היוונית טופלי דרך  
κοπέω (קופיאו) ומשמעה חתיכת  
בשר.

ההיים  
פלטיא  
הפלטיא היא רחבת העיר  
שבה עברים הרבים ובה הם  
מטכנסים, והיא דוגמא  
בולטת לרשות הרבים  
מנורה, שכל תנאי רשות  
הרבים מצויים בה.



הפלטיא של מומבי  
מתקופת המשנה

שלא כראוי ומכר בשר נבילה לגוי למכירה באיטלויו בלא הכרה, ויחכן שכמו כן מכר אף לאיטליזים אחרים בשר נבילות הוא, משום שרוב טבחי ציפורי היו ישראלים, ולכן סמך על הרוב והתיר את הבשר שבשאר האיטליזים (תקלין חזקין, משנת אליהו עפ"י הגמרא בחולין שם). יש שהסביר שלא אסר רבי את כל הבשר שנמכר באותו יום בציפורי, מפני שסבור היה שאין להאמין לאותו טבח בדבריו שמכר בשר נבילה, שמסתבר שאמר כן רק משום שנאנו לאותו אדם (מאירי חולין שם).

אורח ההלכה  
תשע חנויות... הנמצא ביד גוי - בשר הנמצא מושלך בשוק - הלך אחר הרוב, שכל הפרש - מן הרוב פורש. ואם היו רוב מוכרי הבשר באותה עיר גויים - אסור. רוב המכרים ישראל - מותר. וכן בשר הנמצא ביד גוי ולא נרע ממך קנא, אם היו מוכרי הבשר באותה עיר ישראל - הריהו מותר מדין תורה. וכבר אסרו החכמים בשר כל בשר הנמצא, כן בשוק בין ביד גוי, אף על פי שכל השוחטים וכל המכרים ישראל. כרבי. עפ"י חולין צה,א. (רמב"ם ספר קדושה הלכות מאכלות אסורות פ"ח ה"יא. שו"ע ייד טו, א. שם ק, ג.)

